

Ray Yungen

EROTTAUTUMISEN AIKA

- Kuinka muinaiset mystiset harjoitteet
yhdistävät kristittyjä maailman uskontoihin.

2. Laajennettu painos

3. Luku

Kannattajat ja edelläkävijät

1.Tim 4:1 *Mutta Henki sanoo selvästi, että tulevina aikoina moniaat luopuvat uskosta ja noudattavat villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja.*

Suomennos Petri Pelkonen

Alkuperäiset julkaisutiedot:

A TIME of DEPARTING - How Ancient Mystical Practices are Uniting Christians with the World's Religions

2nd Edition

©2002, 2006 by Ray Yungen

First Edition 2002

Second Edition 2006

Lighthouse Trails Publishing Company

P.O. Box 958

Silverton, Oregon 97381, U.S.A.

www.lighthouse Trails.com

Luku 3 KANNATTAJAT JA EDELLÄKÄVIJÄT

Ystäväni kertoi minulle kerran keskustelustaan arvostetun evankelikaalisen seurakunnan johtavan pastorin kanssa. Pastori kertoi hänelle kuinka paljon hän nautti erään tässä kappaleessa käsitellyn hahmon teoksista. Ystäväni vastasi vahvasti huolestuneena kyseisen kirjailijan oikeellisuudesta, koska tiesi hänen harjoittavan mystiikkaa. Hän kertoi myös pastorille myös mitä oli oppinut mietiskelevä rukous liikkeestä. Kuultuaan nämä huolenaiheet pastori raivostui ja tiuskaisi, ”these people [viitaten minuun] haluavat vain repiä kaikki alas; he haluavat vain tuhota.” Sitten hän ryntäsi ulos inhosta kihisten.

Tämä vatareaktio on melko ymmärrettävä jos ottaa huomioon, että tämä pastori selkeästi oli oivaltanut jotain itselleen merkittävää tämän hengellisen kirjoittajan opeista, hänen kunnioituksensa ja ihailunsa kirjailijaa kohtaan automaattisesti torjui kaiken joka sisälsi kritiikkiä. Huolimatta tästä koskemattomuudesta kiista on voimissaan. Onko mietiskelevä hengellisyys Jumalasta vai ei?

Mietiskelevässä rukouksessa on selkeästi havaittava Jumalan läsnäolo, kuten Wayne Teasdale ilmaisi, ”Hiljaisuudessa on voimallinen läsnäolo. Se on Jumala, ja me virittäydymme siihen.”¹ Mutta onko tämä läsnäolo tosiaan Jumala. Edellisessä kappaleessa esittämieni kriteerien valossa, se ei ole Jumala, johon virittäydytään, vaan ennemminkin vainajenhien ”voimallinen läsnäolo.” Tämän asian osoittamisen ongelma on, että näiden harjoitteiden näyttävät olevan hurskaita ja hyveellisiä. Raamattu varoittaa:

1. Joh 4:1 *Rakkaani, älkää jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa henget, ovatko ne Jumalasta; sillä monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan.*

Tämä mielessäni tajusin täysin, että minkä tahansa kriittisen lähestymistavan näitä kirjoittajia kohtaan täytyy olla herkkätunteinen. Tarkoitukseni on osoittaa kohteliaisuutta ja armoa niitä kohtaan, joiden opetuksien ja käytäntöjen tutkimukseni osoittaa olevan vääriä. Kuitenkin, jos löydökseni ovat oikeita, sellaiset virheet voivat avata henkilön todellisuudelle joka johtaa hengelliseen tuhoon. Raamattu jatkuvasti kehoittaa meitä koettelemaan mikä on Jumalasta ja mikä ei. En tahdo provosoida lukijojatani noita jahtiin vaan ennemminkin jumalalliseen tarkkaavaisuuteen ja henkien erottelemiseen.

Nämä asiat ovat elintärkeitä! Tunnen henkilökohtaisesti ihmisiä, jotka tahtovat tutkia kristillisyyttä syvemmillä tasoilla. He päätyivät täysiverisiksi New Agelaisiksi lukemalla ja seuraamalla seuraavaksi esittelemieni kirjailijoiden oppeja. Näiden henkilöiden kirjoituksissa saattaa

1 Michael Tobias, *A Parliament of Souls in Search of a Global Spirituality* (KQED Inc., San Francisco, CA, 1995), p. 148

olla jotain hyvääkin, mutta on totta, että pienikin hapate voi todellakin hapattaa koko taikanan (Gal 5:9). Sanomani voi vaikuttaa kiistanalaiselta, mutta pidä mielessäsi mitä New Age kirjailija Marilyn Ferguson huomasi tekemässään kyselyssä: 31 prosenttia kyselyyn osallistuneista New Agelaisista sanoi ”kristillisen mystiikan” saaneen heidät mukaan New Ageen.² Katsotaanpa nyt mitä jotkut näistä kirjailijoista sanovat.

M. Scott Peck (1936 - 2005)

Parin viime vuosikymmenen ajan on yksi kirja johdonmukaisesti ollut New York Timesin bestseller listalla: *The Road Less Traveled*. Kirjan on kirjoittanut edesmennyt T:ri M. (Morgan) Scott Peck. *LIFE* aikakauslehti kutsui kirjaa ”kansalliseksi instituutioksi” ja vertasi sen myyntivoimaa Raamattuun.³ Arvio ei ehkä ole ylimitoitettu, kun huomioidaan kirjan myyneen miljoonia kopioita ja vaikuttaneen syvästi kymmeniin miljooniin ihmisiin. Arvovaltainen *Wall Street Journal* ylisti samaa kirjaa sanoen: ”Nerokas tinnittämissä väitteessään, ettei hengellisen ja sielullisen kasvun prosesseilla ole eroa.”⁴

Monien suurten kirjakauppojen itseapu osastoilla M. Scott Peckille on usein omistettu miltei puoli hyllyä. Hänen vaikutuksensa on huomattava ja pysyvä. Peckin tekemä merkittävä vaikutus monissa lukijoissa johtuu hänen ei-pötypuhe lähestymisestään elämän ongelmiin. Hän esittää kuinka ihmisen tulisi kamppailla haitalliset tilanteet pää edellä päämäärän ollessa sekä psykologisessa että hengellisessä kasvussa. Mutta mitä hengellinen kasvu tarkoittaa Peckille? No, tämän me voimme oppia hänen lukijoilleen tekemästä lausunnosta: ”Olen sanonut yksilön hengellisen kasvun lopullisen päämäärän olevan; tulla yhdeksi Jumalan kanssa.” Sitten hän tekee tämän rohkean julistuksen: ”Yksilölle se tarkoittaa; tulla täysin ja kokonaan Jumalaksi.”⁵ Tuttuun New Age tyyliin hän uskoo ”monien muiden joukossa Buddhan, Kristuksen ja Lao-Tsen” edustaneen ”näitä käsitteitä.”⁶

Monet T:ri Peckin ihailijat loukkaantuisivat syvästi nähdessään halventavan termin *New Age* liitettyä hänen nimeensä. Jotkut saattavat sanoa, ”No, hän oli buddhalainen kirjoittaessaan tuon kirjan, mutta nyt hän on kristitty; sitäpaitsi, hänen kirjassaan on niin monta käyttökelpoista ideaa, jotka eivät ole ristiriidassa kristillisyyden kanssa.” Kuitenkin, saadaksesi kiinni minkälaisen ”kristillisyyden” Peck on omaksunut kasteestaan (maaliskuun 9, 1980) tähän päivään, huomioi seuraavat tosiasiat:

1. *New Age* aikakauslehden haastattelussa Peck paljastaa Jumalan pudottaneen hänelle *The Road Less Traveled*-kirjan. Hän sanoo myös maailmassa olevan ”suunnaton määrä ihmisiä, joilla on intohimo Jumalaan, mutta ovat täysin kyllästyneet fundamentalismiin.” Haastattelu paljastaa myös Peckin siirtyneen ”idän mystisestä uskosta kohti kristillistä mystiikkaa [mietiskelevää rukousta].”⁷

2 Marilyn Ferguson, *The Aquarian Conspiracy* (Los Angeles, CA: J.P. Tarcher Inc., 1980), p. 419

3 *Life* magazine, December 1992, p.73

4 *Wall Street Journal*, as quoted in *The Road Less Traveled Seminar*, Brochure presented by Career Track, 1992, p. 7

5 M. Scott Peck, *The Road Less Traveled* (New York, NY:Simon & Schuster, 1978), p. 283

6 M. Scott Peck, *The Road Less Traveled* (New York, NY:Simon & Schuster, 1978), p. 309

7 *New Age Journal*, December 1985, pp. 28-30

2. mystinen rukous on Peckin hengellisyyden pohjalla. Hän huomioi sen tarpeellisuuden kirjassaan, *A World Waiting To Be Born*: ”Mielen tyhjentämisen prosessi on niin tärkeä, että se tulee olemaan merkittävä teema -- se saattaa auttaa muistamaan, joten mielen tyhjentämisen merkitys ei lopulta ole tyhjä mieli; ennemminkin sen tarkoitus on tehdä mieleen tilaa jonkin uuden, jonkin odottamattoman tulla sisään. Mitä on tämä jokin uusi? Se on Jumalan ääni.”⁸ Peck väittää myös, että Jeesus oli ”esimerkki länsimaisesta mystikosta” joka ”yhdisti itsensä Jumalan kanssa.”⁹ Hän jatkaa Jeesuksen viestin meille olleen: ”Lakatkaa takertumasta alempaan minääne” ja löytäkää ”ylempi todellinen minäne.”¹⁰ Mietiskelevän rukouksen hän uskoo ”olevan suurimmalle tietoisuudelle omistettu elämäntapa.”¹¹ Sinulle saattaa olla kiinnostavaa tietää, että kirjan takakannessa on entisen USAn varapresidentin Al Goren suositus kirjasta. Hän ylistää kirjan olevan ”äärimmäisen tärkeä” ja ”arvokas opas”. Hän sanoo kirjan opetusten antaneen meille ”vahvan uuden syyn toivolle.”¹²

3. *The Coming of the Cosmic Christ* on kirja, jossa New Age johtaja/ episkopaalipappi *Matthew Fox* esittää ajatuksen, että ”mystiikan” pitäisi tulla käytännöksi, jonka ympärillä kaikki maailman uskot voisivat yhentyä - tätä hän kutsuu ”syväksi ekumeniaksi.” Fox selittää ”kosmisen Kristuksen” olevan ”kaikissa olennoissa oleva MINÄ OLEN” ja Jeesuksen olevan joku, ”joka osoittaa meille kuinka syleillä omaa jumaluuttamme.”¹³ Peck tukee täysin Foxin tarjoamia lausuntoja takakannessa olevassa puheenvuorossaan ”-- arvot ja käytännöt, joita vaaditaan maailmanlaajuiseen pelastukseen.”¹⁴ Tämä ylistys on paljastavaa, sillä Fox edustaa ajatusta, että pitäisi ”siirtyä pois historiallisesta Jeesuksesta” ja antaa enemmän huomiota ”kosmiselle Kristukselle.”¹⁵ Olen varma, ettei Peck olisi antanut tämän kaltaista suositusta käsikirjoitukselle, jota hän ei olisi lukenut tai olisi sen kanssa täysin samaa mieltä.

Ehkä paras lähde Scott Peckin hengellisen mielenlaadun ymmärtämiseen on kasettisarja *Further Along the Road Less Traveled*. Peck luennoi siinä henkilökohtaisista näkemyksistään New Age liikkeestä. Luennossaan hän paljastaa:

- ”Vietin 20 vuotta zen buddhalaisena, joka valmisti minut kristillisyyteen.”¹⁶
- ”Zen buddhalaisuutta pitäisi opettaa jokaiselle 5. luokkalaiselle Amerikassa.”¹⁷
- ”Kristillisyyden suurin synty on, ettei se usko pelastukseen muissa uskonnoissa.”¹⁸
- New Age liike voi muodostua eriskummalliseksi, mutta se on mahdollisesti hyvin jumalainen ja sen

hyveet ovat erittäin suuria.”¹⁹

- Jos New Age voi uudistaa yhteiskunnan haitallisen vastakkainasettelun sijaan, silloin siitä voi tulla ’erittäin pyhä ja tarpeellinen.’²⁰
- Hän itse esitti kysymyksen yleisölleen: ”Onko Scott Peck New Agelainen?” ja sitten vastaa ”on” ja lisää olevansa ”ylpeä ollessaan listattuna Vesimies-Salaliittolaiseksi.”²¹
- Hän sanoo yhteisöllisten periaatteidensa perustuksen olevan ”suuresti New Age organisaatioissa.”²²

Ei siis ole yllättävää, että kirjassaan New Age liikkeestä, *Heaven And Earth*, maallinen toimittaja *Michael D’ Antonio* näki Scott Peckin ”... tulevan New Age liikkeen Billy Grahamiksi” ja hänen olevan ”vaikuttava new Age johtaja.”²³

Thomas Merton (1915 - 1968)

Se mitä Martin Luther King oli kansalaisoikeusliikkeelle ja Henry Ford autoille, sitä Thomas Merton on mietiskelevälle rukoukselle. Tämä liike oli olemassa vuosisatoja ennen kuin Merton tuli kuvioihin, mutta hän otti sen ulos luostari-piireistä ja toi sen kaikkien ulottuville ja teki siitä suosittun suurten joukkojen keskuudessa. Minun nähdäkseni Thomas Merton on vaikuttanut kristilliseen mystiseen liikkeeseen enemmän kuin kukaan muu vuosisatoihin.

Merton kirjoitti yhden klassisimmista kuvauksista mietiskelevästä hengellisyydestä, johon olen koskaan törmännyt. Hän kirjoitti:

”On kunniaikas kohtalo olla ihmisrodun jäsen, -- nyt ymmärrän *mitä me kaikki olemme* -- jos vain he [ihmiset] näkisivät itsensä sellaisina kun he todella ovat -- Oletaisin suuren ongelman olevan, että laskeutuisimme polvillemme ja *palvisimme toisiamme* -- Olemuksemme keskellä on tyhjyyden piste, joka on synnin ja harhakuvitelmien tavoittamattomissa, se on puhtaan totuuden piste. -- Tämä piste -- *on puhdas Jumalan kirkkaus meissä*. Se on jokaisessa.” (kursivointi lisätty)²⁴

Huomaa, kuinka samankaltainen Mertonin kuvaus on okkultistisen määritelmän ’Itse’ kanssa.

voidaksemme ymmärtää Mertonin yhteyttä mystiseen salatieteeseen (okkultismiin), meidän täytyy ymmärtää ensin muslimimaailman lahkoa - Sufeja, jotka ovat islamin mystikoita. He laukavat toistellen Allahin nimeä mantranaan, vaipuvat meditatiiviseen transsiin ja kokevat *Jumalan kaikessa*. Merkittävä katolinen äänitteitä kauppaava yritys promotoi kasettisarjaa, jonka Merton teki sufismista. Siinä sanotaan:

”Merton rakasti ja jakoi syvän hengellisen samankaltaisuuden sufien, islamin hengellisten

8 M. Scott Peck, *A World Waiting To Be Born* (New York, NY: Bantam Books, 1993), p. 88

9 Ibid., p. 21

10 Ibid., p. 21

11 Ibid., p. 83

12 Ibid., back cover

13 Matthew Fox, *The Coming of the Cosmic Christ* (San Francisco, CA: Harper & Row, 1988), pp. 154, 232

14 Ibid., back cover

15 Ibid.

16 M. Scott Peck, *Further Along the Road Less Traveled*, op. cit.

17 Ibid.

18 Ibid.

19 Ibid.

20 Ibid.

21 Ibid.

22 M. Scott Peck, *Further Along the Road Less Traveled*, op. cit.

23 Michael D’ Antonio, *Heaven and Earth* (New York, NY: Crown Publishing, 1992), p. 342, 352

24 Thomas Merton, *Conjectures of a Guilty Bystander* (Garden City, NY: Doubleday Publishers, 1989), pp. 157-158

opettajien ja mystikoiden, kanssa. Hässä hän kertoo heidän syvästä hengellisyydestään.”²⁵

Kirjeessään sufimestarille Merton paljastaa, ”rukoukseni on hyvin samankaltaista sen kanssa, jota kutsutte fanaksi.”²⁶ Eli mikä on fana? Mystiikan ja okkultismin sanakirja määrittelee sen olevan ”yhdentymistä Jumalaisen Ykseyden kanssa.”²⁷

Merton näki sufien käsitteen *fana* olevan tekijä, joka yhdentää kristityt ja muslimit huolimatta selkeistä opillisista eroista. Keskustelussaan sufijohtajan kanssa Merton kysyi häneltä muslimien käsitystä pelastuksesta. Mestari kirjoitti takaisin sanoen:

”Islam tähdentää yksilön vastuuta teoistaan, *eikä hyväksy* oppia sovituksesta tai teoriaa lunastuksesta.” (kursivointi lisätty)²⁸

Mertonille tämä ei tietenkään merkinnyt paljoa, sillä hän uskoi fanan ja mietiskelevän transsin olevan sama asia. Hän vastasi:

” Henkilökohtaisesti, dogmaattisen opin eroavaisuuskysymyksissä, uskon kiistelyn olevan tarpeetonta, koska se vie meidät pois *hengellisestä todellisuudesta* sanojen ja ajatusten todellisuuteen -- sanoilla on taipumus loputtomaan mutkikuuteen ja vivahteikkuuteen, jotka ylittävät käsityskyvyn. -- Mutta paljon tärkeämpää on jakaa *kokemuksia jumalallisesta valosta*, -- *tästä* löytyy hedelmällisen keskustelun maaperä kristillisyyden ja islamin välillä.” (kursivointi lisätty)²⁹

Merton itse korosti tätä näkökulmaa sanoessaan joukolle mietiskelevää hengellisyyttä harjoittavia naisia:

”Olen täysin kyllästetty sufismilla.”³⁰

Toisaalla hän selittää tämän tarkemmin:

Aasia, zen, islam, jne., kaikki nämä tulevat yhteen elämässäni. Minulle olisi *hulluutta* yrittää luoda itselleni luostarielämä jossa sulkisin kaiken tämän pois. Olisin vähemmän munkki” (kursivointi lisätty)³¹

Kun arvioit Metronin mystistä maailmankuvaa, se sopii selkeästi yhteen sen kanssa, jota tarkasti ottaen pidetään perinteisenä New Age ajatteluna. Tämä on fakta, jota ei voi paeta!

Mertonin mystiset kokemukset tekivät hänestä lopulta sukulaissielun ja kanssamystikon idän uskontojen harjoittajien kanssa. Tähän vaikutti myös se, että hänen sisäinen kokemuksensa oli sama kuin heidän. Uskontojen välisessä konferenssissa Thaimaassa hän sanoi:

25 Credence Cassettes magazine, Winter/Lent, 1998, p. 24

26 M. Basil Pennington, Thomas Merton, My Brother (Hyde Park, NY: new City Press, 1996), p.115, citing from The Hidden Ground of Love), pp. 63-64.

27 Nevill Drury, The Dictionary of Mysticism and the Occult (San Francisco, CA: Harper & Row, 1985), p. 85

28 Rob Baker and Gray Henry, Editors, Merton and Sufism (Louisville, KY: Fons Vitae, 1999), p. 109

29 Ibid., p. 110

30 Ibid., p. 69

31 Rob Baker and Gray Henry, Editors, Merton and Sufism (Louisville, KY: Fons Vitae, 1999), p. 41

”Uskon, että avoimuudessa buddhalaisuutta, hindulaisuutta ja muita suuria Aasian [mystisiä] perinteitä kohtaan olemme suuren mahdollisuuden edessä oppia lisää omien kristillisten perinteiden potentiaalista.”³²

Ymmärrä, että yksistään mietiskelevä rukous toimi katalyyttinä tällaisille teologisille ajatuksille. Yksi Mertonin elämäkerran kirjoittajista teki tämän hyvin selväksi kirjoittaessaan:

”Ymmärtääkseen Mertonin itään menemistä, on tärkeää ymmärtää, että hänen juurtuneisuutensa oman uskontonsa traditioon [katolisuuteen] antoi hänelle hengellisen työkalun [mietiskelevän rukouksen] tarttua idän viisauden tiehen.”³³

Tämä oli erämaaisien kypsä hedelmä. kun lainaat toimintatapoja idän uskonnoista, saat myös heidän ymmärryksen Jumalasta. Sitä ei voi ymmärtää toisin. Ei tarvitse olla kirjanoppinut tajutakseen tämän logiikan.

Mertonin vaikutus on hyvin vahva katolisessa kirkossa ja päälinjan protestanttisissa suuntauksissa, ja vaikutus on alkanut kasvamaan myös evankelikaalisissa piireissä. Samalla kun Mertonin nöyryys, sosiaalinen ymmärrys ja hurskaus viehättävät monia kristittyjä, myös hänen älyllinen voimansa on vahva houkutin. Mutta, surullista kyllä, Mertonin jumalanpilkka neutraloi kaikki hänen hyvät ominaisuudet. Hän paljasti todellisen sieluntilansa munkkitoverilleen ennen Thaimaan matkaansa, jolla hänen elämänsä päättyi tapaturmaisesti sähköiskuun. Ennen lähtöään hän uskoutui ystävälleen, ”Menen kotiin -- kotiin, jossa en ole koskaan ruumiillisesti käynyt.”³⁴ En usko Mertonin tarkoitaneen ennakkooavistusta kuolemastaan, vaan ennemmin tunnustavansa idän olevan hänen todellinen hengellinen kotinsa.

Tämä ei ole ajattelematon väite. Lähes kaikki Mertonin tutkijat ja elämäkertojen kirjoittajat tekevät samankaltaisia huomioita. Yksi Mertonin seuraaja kirjoitti: ”Hänen kirjoitustensa keskipiste on Aasialaisen viisauden ajattelu- ja kokemisessa ja näkemyksessä.”³⁵

Henri Nouwen (1932 - 1996)

Henkilö, joka on saavuttanut suosiota ja arvostusta kristillisissä piireissä samankaltaisesti kuin *Thomas Merton*, on jo edesmennyt katolinen teologi Henri Nouwen. Mertonin tavoin Nouwen yhdistää suuren omistautumisen Jumalalle runolliseen, rauhoittavaan ja silti selkeästi älykkääseen tyyliin, joka herättää vahvaa myötämielisyyttä kristillisessä älymystössä. Monet pastorit ja professorit ovat suuresti viehtyneitä hänen syvään ajatteluunsa. Itseasiassa yksi hänen elämäkerran kirjoittajista paljasti seuraavaa: 3 400 protestanttiselle johtajalle 1994 tehdyssä kyselyssä selvisi Nouwenin vaikutuksen olevan heihin toiseksi suurin heti

32 William Shannon, Silent Lamp, The Thomas Merton Story (New York, NY: Crossroad Publishing Company, 1992), p. 176

33 Ibid., p. 281

34 William Shannon, Silent Lamp, The Thomas Merton Story (New York, NY: Crossroad Publishing Company, 1992), p. 273

35 Deba P. Patnaik, The Message of Thomas Merton, editor Brother Patric Hart (Kalamazoo, MI: Cistercian Publishing, 1981), p. 87

Billy Grahamin jälkeen.³⁶

Nouwen viehättää myös monia maallikoita, jotka sanovat häntä hyvin inspiroivaksi. Eräs henkilö sanoi minulle, että Nouwenin olemusta voisi verrata äitiyteen - lämmin rauhoittava syleily, joka jättää hyvän olon. Huoliatta näistä loistavista ominaisuuksista, muutamat Nouwenin hengelliset näkökulmat ovat ansainneet hänelle paikan tässä kirjassa.

Valitettavasti tämä laajalti luettu ja usein lainattu kirjailija totesi elämänsä lopulla selkeästi lähestyvän Jumalaa universalistisesta näkökulmasta. Hän sanoi:

”Uskon tänä päivänä henkilökohtaisesti, että kun Jeesus tuli avaamaan oven Jumalan taloon, voivat kaikki ihmiset kävellä läpi tuosta ovesta, tietävätpä he Jeesuksesta tai eivät. Tämänhetkine kutsumukseni on auttaa jokaista ihmistä löytämään heidän oma tiensä Jumalan luokse.”³⁷

Nouwenin suositus hindulaisen hengellisen johtajan *Eknath Easwaranin* kirjaan mantra meditaatiosta antaa lisävaloa hänen universalistiseen näkemykseen. Kirjan takakannessa Nouwen sanoo: ”Tämä kirja on auttanut minua suuresti.”³⁸

Nouwen kirjoitti esipuheen myös kirjaan, joka sekoittaa kristillisyyden hindu hengellisyyden kanssa. Hän kirjoittaa:

”Kirjailija osoittaa upeaa avoimuutta buddhalaisuuden, hindulaisuuden ja muslimiuskon lahjoja kohtaan. Hän löytää niiden suuren viisauden tuoden sen kristillisten hengelliseen elämään -- Ryan [kirjailija] meni Intiaan oppiakseen muistakin kuin omasta hengellisestä perinteestä. Hän toi kotiin monia aarteita ja tarjoaa niitä meille kirjassaan.”³⁹

Nähtävästi Nouwen otti itsekin nämä näkökulmat vakavasti. Kirjassaan, *The Way of The Heart*, hän neuvoo lukijoitaan:

”Yksittäisen sanan hiljainen toistaminen voi auttaa mieltä laskeutumaan sydämeen -- Tämä yksinkertainen rukoustopa -- avaa meidät Jumalan aktiiviseen läsnäoloon.”⁴⁰

Mutta hänen opettamansa Jumalan ”aktiivinen läsnäolo” valitettavasti edustaa enneminkin klassista hindulaisuutta kuin klassista evankelikaalista kristillisyyttä. Hän kirjoitti:

Rukous on ”sielun työtä”, sillä sielumme ovat niitä pyhiä keskuksia, missä *kaikki ovat yhtä*, -- Se on Jumalan sydämen tahto, että voisimme tulla täyteen ymmärrykseen *kaiken olevan ykseydestä*.” (kursivointi lisätty)⁴¹

On tärkeää huomata, ettei Nouwen sanonut tässä kaikkien kristittyjen olevan yhtä; hän sanoi ”kaikki ovat yhtä”, joka on fundamentalistinen penenteismin ajatus Jumalasta - Jumala kaikessa yhdistää kaiken. Nouwenin tarkoitus,

Kuten *Thomas Mertonin*kin, oli tehdä mystisestä rukouksesta laajalle levinnyt oppi ja käytäntö kaikissa kristillisissä perinteissä. hänen mielestään evankelikaalisella kirkolla oli monia ihailtavia piirteitä, mutta siltä puuttui yksi elintärkeä asia: mystiikka. Hän etsi parannuskeinoa tähän esittäessään: ”Tähän hiljaisuuteen [mietiskelevään rukoukseen] meidät kaikki on kutsuttu.”⁴²

Nouwenin omaelämäkerrallisesta kirjasta, *Sabbatical Journey*, löytyy yksi selkeimmistä Nouwenin hengellisen ajattelutavan paljastavista lausahuksista. Siinä hän kuvailee innostuneesti tapaamistaan kirjailija ja luennoitsija *Andrew Harveyn* kanssa maaliskuussa 1996. Hän kertoo: ”minulla oli syvä tuntemus, että tapasin sielunkumppanin [oppi-isän].”⁴³

Merkittävän tästä kommentista tekee tosiasia, että Harvey on maailmanlaajuisesti tunnettu pyrkimyksistään yhdistää uskontoja mystiikan avulla. Hän on kirjoittanut aiheesta kolmekymmentä kirjaa, joista yhdessä hän tekee lausunnon, joka yksiselitteisesti avaa termin ’uskontojen yhtenäisyys’ (interspirituality):

”Kun ohitat eri mystisten käytäntöjen käyttämän terminologian, näet selkeästi, että ne kaikki puhuvat samasta kaikenkattavasta totuudesta - että me kaikki olemme pohjimmiltamme Jumaluuden lapsia ja voimme tajuta tämän olemuksemme alkuperän samuuden täällä maan päällä.” (kursivointi lisätty)⁴⁴

On tärkeää huomioida, että Andrew Harvey on yksi noin kahdesta tusinasta Living Spiritual Teachers Projectin (Elävän hengellisyyden opettajat projektin) jäsenistä. Projektin tarkoitus on tuoda mystiikka esiin siltana uskontojen yhdistämisessä. Jäsenistössä on katolisia ja budhalaisia nunnia ja munkkeja, kuten myös zen mestareita ja suosittu New Age kirjailija Marianne Williamson.

Skeptikko voisi sanoa Nouwenin tykänneen Harveystä vain persoonana, eikä välttämättä ollut samaa mieltä hänen näkemystensä kanssa. Nouwen itse poistaa tämän mahdollisuuden sanoessaan:

”Ennen kuin ajoimme kotiin, Michael, Tom ja minä joimme kupit teetä läheisessä kahvilassa. Keskustelimme hie-man siitä, miten *Andrewn mystiikka* oli koskettanut meitä.” (kursivointi lisätty)⁴⁵

Thomas Keating ja Basil Pennington (1931 - 2005)

Kirjassaan *Finding Grace at the Center* katoliset munkit Keating ja Pennington antavat seuraavan neuvon:

”Meidän ei tulisi epäröidä ottaa vanhan idän viisauden hedelmää ja ’siepata’ sitä Kristukselle. Todellakin, papin virassa olevien tulisi pyrkiä tutustumaan niin moniin näistä idän tekniikoista, kuin mahdollista.

Monet kristityt, jotka ottavat rukouselämänsä vakavasti ovat saaneet suurta apua joogasta, zenistä, TMstä (transcendentiaalisesta meditaatiosta) ja sen kaltaisista harjoitteista, erityisesti silloin kun

36 Michael Ford, *Wounded Prophet: A Portrait of Henri J.M. nouwen* (New York, NY: Doubleday, 1999), p. 35

37 Henri Nouwen, *Sabbatical Journey*, op.cit. p. 149

38 Eknath Easwaran, *Meditation* (Tomoles, CA: Nilgiri Press, 1991 edition), back cover

39 Thomas Ryan, *Disciplines for Christian living* (Mawah, NJ: Paulist Press, 1993) pp. 2-3

40 Henri Nouwen, *The Way of The Heart* (San Francisco, CA: Harper, 1991), p. 81

41 Henri Nouwen, *Bread for the Journey* (San Francisco, CA: Harper, 1997), Jan. 15 and Nov. 16 daily readings

42 Henri Nouwen, *The Way of The Heart*, op. cit., p. 66

43 Henri Nouwen, *Sabbatical Journey*, op.cit. p. 149

44 Andrew Harvey, *The Direct Path* New York, NY: Broadway Books, 2000), p. 34

45 Henri Nouwen, *Sabbatical Journey*, op.cit. p. 149

luotettava ohjaaja on ollut apuna ja kun he ovat kehittäneet jatkuvasti kristillistä uskoa löytämään sisäisen muodon ja tarkoituksen saaduille kokemuksille.”⁴⁶

Thomas Keating ja Basil Pennington ovat sekoittaneet kristillisyytensä itäiseen mystiikkaan mietiskelevän hengellisuuden harjoitteella, jota he kutsuvat hiljentyväksi rukoukseksi (*centering prayer*).

Tapasin kerran naisen, joka innoissaan selitti minulle, ”käytämme seurakunnassamme mantraa saadaksemme yhteyden Jumalaan.” Hän viittasi hiljentyvään rukoukseen. On oikein sanoa hiljentyvän rukouksen kukoistavan tänä päivänä. Lisäksi, usein ne, jotka innostuvat siitä ovat seurakunnan aktiivisimpia ja luovimpia jäseniä.

Kristityt tarkkailijat näkevät usein nämä edustajat uuden elinvoiman tuojiksi seurakunnassa.

Keating ja Pennington ovat molemmat kirjoittaneet joukon vaikuttavia kirjoja mietiskelevästä rukouksesta, siten edistäen tätä liikettä suuresti. Pennington kirjoitti pääasiassa tutkielmia aiheesta hiljentyvä rukous, kun taas Keating kirjoitti suosituksen ja vaikuttavan klassikon, *Open mind, Open Heart*. He molemmat ovat mietiskelevän rukouksen suuria evankelisoja. Keating opettaa, ”Jumalan ensimmäinen kieli on hiljaisuus.”⁴⁷ Hän opetti yksistään vuonna 1991 yli 31000 ihmiselle kuinka ”kuunnella Jumalaa.”⁴⁸ Usein yhdessä seminaarissa opetetaan sadoille ihmisille kuinka ”hiljennytään.”

Osoitukseksi Keatingin nauttimasta arvostuksesta: Newsweekin pääartikkelissa ”In Search of the Spiritual” vuonna 2005, Keating oli valittu ensimmäiseksi käsiteltäväksi henkilöksi. Artikkelissa käytettiin termiä ”maailmanlaajuinen ilmiö” kuvaamaan hänen aikaansaaman liikkeen suosiota, Newsweek kirjoitti:

”Kahdesti päivässä 20 minuutin ajan rukoukseen harjoittajat etsivät hiljaisen paikan istua silmät suljettuina ja antavat mielensä Jumalalle. Yli tusinassa kirjassa, puheissa ja retriiteissä, joihin on osallistunut kymmeniä tuhansia Keating on levittänyt sanaa maailman ”nälkäisille ihmisille, jotka etsivät syvempää suhdetta Jumalan kanssa.”⁴⁹

Tilden Edwards ja Gerald May (1940 - 2005)

Jos mietiskelevällä rukouksella on suuri hengen keskus, se on Shalem Instituutti, joka sijaitsee Washington D.C:ssä. Shalem instituutti on yksi USAn mietiskelevän rukouksen linnakkeista ja siellä on koulutettu tuhansia hengellisiä johtajia sen perustamisesta 1972 lähtien. Ymmärtääksesi uskontojen yhdentymiseen johtavia mietiskelevän rukouksen ominaisuuksia, kutsun sinut tarkastelemaan tätä organisaatiota tarkemmin. Se on perustanut episkopaalipappi, Tilden Edwards ja Shalemin tehtävänä on levittää mystisen rukouksen käyttö kokonaisvaltaisesti kristillisyyteen.

T:ri Edwards ei itse edes yritä peitellä uskontojen yhdistämisen pyrkimyksiään. Yksi esimerkki tästä oli työpaja,

46 M. Basil Pennington, Thomas Keating, Thomas E. Clarke, *Finding Grace at the Center* (Petersham, MA: St. Bede's Pub., 1978), pp. 5-6

47 Thomas Keating, *Intimacy with God* (New York, NY: Crossroad, 1994), p. 153

48 Kenneth L. Woodward, ”Talking to God,” op. cit., p. 44

49 Jerry Alder, ”In Search of the Spiritual,” op. cit., p. 48

jonka hän nimesi *buddhalaisuuden anti kristilliseen elämään*. Hän lupaa buddhalaisuuden auttavan jumalallisessa läsnäolossa elämisessä:

”Jotkut buddhalaiset perinteet ovat kehittäneet hyvin käytännöllisiä tapoja, jotka ovat olleet suureksi avuksiksi monille kristityille -- tarjoten osanottajille uusia näkökulmia ja mahdollisuuksia elää täydemmin kirkkautta säteilevässä läsnäolossa koko päivän.”⁵⁰

Henkilö, jolla oli erityisen suuri vaikutus kristilliseen sielunhoidon kenttään on psykiatri ja kirjailija Gerald May. May, joka menehtyi 2005, oli myös perustajajäsenenä ja opettajana Shalem instituutissa. Jälleen, kuten muidenkin tässä kappaleessa mainittujen mietiskelevän rukouksen kannattajien kohdalla, voidaan löytää suora sukulaisuus Mayn ja idän mystiikan välillä.

Kirjansa, *Simply Sane*, alussa hän kirjoittaa: ”Tässä esitetyn etsimisen juuret nousevat maailman suurten uskontojen kirjoituksista.” Sitten hän antaa kiitoksensa kahdelle buddhalaiselle lamalle (pyhälle miehelle) ja japanilaiselle zen mestarille heidän ”erityisestä vaikutuksesta” häneen.⁵¹

Itämaisen hengellisuuden vaikutus on myös kuvattuna hänen kirjassaan, *Addiction and Grace*, jota pidetään kristillisen toipumiskirjallisuuden kassikkona. Tässä kirjassa May kirjoittaa: ”Sisimpämme -- ihmisen oma ydin -- on, missä ymmärrämme tärkeän *ykseyden toistemme kanssa, kaiken Jumalan luomakunnan kanssa.*”⁵² (kursivointi lisätty)

Luonnollisesti, tämä ”ytimeen” pääsemisen metodi on hiljaisuus, jonka May tekee selväksi sanoessaan:

”En puhu tässä meditaatiosta, joka sisältää mielikuvamatkailua tai Raamatun pohdintaa, vaan ennemminkin mielen hiljentävää mietiskelyä, jossa vain istutaan ja valvotaan Jumalan kanssa.”⁵³

May on jopa suorasukaisempi itämaisten metafysisten näkemystensä suhteen kirjassaan, *The Awakened Heart*, jossa hän selittää ”kosmisen läsnäolon” olevan: ”itseme ja kaikkien luomakunnan laajentamista.”⁵⁴

Joku saattaa puolustaa Maytä sanomalla hänen puhuneen vain Jumalan kaikkialle ulottuvasta läsnäolosta. Mutta May seisoi lujasti mystisen panenteismin leirissä. Ei ole erehtymisen mahdollisuutta hänen teologisista vaikutteista kun May paljasti mitä hän ”kosmisella läsnäololla” tarkoitti sanoessaan:

”Hindu tervehdyksissä *jai bhagwan* ja *namaste* tuodaan ilmi kunnioitus jumaluutta kohtaan, joka on meissä ja syleilee meitä kaikkia.”⁵⁵

M. Scott Peckin tavoin May aloitti zen buddhalaisuuden 1970-luvulla. Hän oli vielä sen vaikutuksen alaisena kolmisenkymmentä vuotta myöhemmin kirjoittaessaan

50 Tilden Edwards, ”The Center of Spiritual Development” (Trinity Episcopal Cathedral, Fall 2004 - Spring 2005), p. 4

51 Gerald May, *Simply Sane* (Ramsey, NJ: Paulist Press, 1977), ”In Appreciation” section.0

52 Gerald May, *Addiction and Grace* (San Francisco, CA: Harper, Paperback edition), p. 102

53 Ibid., p. 166

54 Gerald May, *The Awakened Heart* (San Francisco, CA: Harper, 1991), p. 179

55 Ibid., pp. 179-180

esipuheen kirjaan *Zen for Christians*. Siinä hän kirjoitti: ”Olisipa minulla ollut tämä kirja kun aloin tutustua buddhalaisuuteen. Se olisi tehnyt asioista paljon helpompaa.”⁵⁶

Morton Kelsey

Morton Kelsey on episkopaalipappi ja suosittu kirjailija tiettyjen kristillisten ajattelijoiden joukossa. Hänen vaikutusvaltaisimman kirjansa, *Other Side of Silence: The Guide to Christian Meditation* on vaikuttanut kymmeniin tuhansiin. Eräs julkaisu sanoi hänen kirjansa, *Companions on the Inner Way: The Art of Spiritual Guidance*, olleen ”hengellisten johtajien suosikki.”⁵⁷ Minne mietiskelevä rukous on johtanut Kelseyn näkyy selvästi hänen lausunnossaan:

”Voit löytää suurimman osan New Age harjoitteista kristillisyyden sisältä -- Uskon, että Pyhä (the Holy One) asuu jokaisessa sielussa.”⁵⁸

Kelseyllä oli läheinen suhde kirjailija *Agnes Sanfordiin*, kuuluisaan panenteistiin, joka kirjoitti kirjan *The Healing Light*. Sanford vuorostaan on vaikuttanut moniin kirjailijoihin, joilla on ollut vaikutus kristillisiin piireihin. Kelsey on ollut merkittävä mystiikan eteenpäin viejä perinteisissä tunnustuskunnissa. Hän esittää kysymyksen:

”Kuinka kristillinen yhteisö voi kohdata modernin ihmisen hurskaat tarpeet, jotka New Age on nostanut esiin - tarpeet, joita ei useimmissa kristillisissä kirkkoissa tällä hetkellä kohdata?”

Jokaisen kirkon täytyy tarjota opetusta rukouksen eri muodoista. Tämä on mahdollista vain jos pastoreille koulutetaan seminaareissa rukousta, mietiskelyä ja meditaatiota ja ryhmäprosessia -- Kirkolla ei ole mitään pelättävää New Agen suunnalta, kunhan se vain saarnaa, opettaa ja parantaa.”⁵⁹

Matthew Fox

Henkilö, joka useimmin mainitaan New Age mystisyyden edistäjänä kristillisissä piireissä on kirjoittaja ja episkopaalipappi Matthew Fox. Hänen suosittu kirjansa, *Original Blessing* ja *The Coming of the Cosmic Christ*, ovat aapisia sille, jota hän kutsuu *luomiskeskeiseksi hengellisyydeksi*. Tämä ei kuitenkaan ole muuta kuin panenteismia kunnioitusta herättävämmällä nimellä.

Foxilla on suuri seuraajajoukko katolisissa ja päälinjan protestanttisissa piireissä, vaikkakaan hän ei ole aikaansaanut saman suuruista intoa ja kunnioitusta kuin Thomas Merton tai Henri Nouwen. Kuitenkin Fox tuo esiin samaa Jumala-kaikessa näkemystä ja liittoutuu idän uskontojen kanssa kuten Merton ja Nouwen:

”Jumaluus löytyy kaikista elollisista -- Kosminen Kristus on kaikissa olennoissa oleva ”Minä

olen”.”⁶⁰

Fox uskoo mystiikan olevan elintärkeää ihmiskunnalle:

”Ilman mystiikkaa ei voi olla ”syvää ekumeniaa,” tai viisauden voiman vapautumista, joka nousee kaikista maailman uskonnoista. Olen vakuuttunut, että ilman tätä [mystiikkaa] ei koskaan saavuteta maailmanlaajuista rauhaa tai oikeutta, sillä ihmiskunta tarvitsee hengellistä syvyyttä ja kurinalaisuutta, juhliä ja rituaaleja herättämään paremman minänsä.”⁶¹

Fox lanseerasi termin ”syvä ekumenia”, joka on synonyymi uskontojen yhdistämiselle. Kuten nimi vihjaa, tämä yhdentymisen on pintaa syvemmälle menevää ja tavoittaa kaikkien uskontojen mystisen ytimen.

Fox prusti koulun opeettaakseen näitä periaatteita suurelle määrälle oppilaita. Sitä kutsuttiin Luomiskeskeisen hengellisyuden yliopistoksi (University of Creation Spirituality), mutta nykyään se tunnetaan eksoottisemman kuuloisena viisauden yliopistona (Wisdom University).

Väärässä seurassa

Lukuisia kirjoja ja kirjoituksia on julkaistu samankaltaisilta mietiskelevän rukouksen kirjoittajilta ja opettajilta, mutta olisi turhaa profiloida heidät kaikki. Yleisesti nämä kirjoittajat toistavat Thomas Mertonia ja Mertonia ymmärtämällä voimme siis ymmärtää koko liikettä. On tärkeää ymmärtää, että vaikka Merton ja hänen seuraajansa ovat selkeän omistautuneita Jumalalle ja vahvasti sitoutuneita moraaliseen rehellisyyteen, yrittävät he yhdistää raamatulliset periaatteet mystisyyteen, joka nousee erämaaisien kautta idän uskonnoista.

Kerran tullessani ulos uskontojen yhdistämisen keskustelusta, jonka uskontunnustus on ”kaikki uskonnot ovat yhtä”, muistan miettineeni, että *minut nähdään varmasti ihmisenä, joka nousee omahyväisesti ylös ja huutaa ”vain minun uskontoni on tosi!”* On totta, että olen tullut tähän johtopäätökseen, mutta miksi? Yksinkertaisesti sanottuna siksi, että *minun uskontoni* profetiat ja apostolit tekivät tämän erehtymättömän selväksi. Yksikään Jumalan raamatullisista sankareista ei ollut uskontoja yhdistävällä kannalla-ehdottomasti ei yksikään! Apostoli Paavali kuvaa tätä seuraavissa jakeissa:

Ap:t 14:11-16 *Kun kansa näki, mitä Paavali*

oli tehnyt, korottivat he äänensä ja sanoivat lykaoniansielellä: ”Jumalat ovat ihmishahmossa astuneet alas meidän luoksemme”.

Ja he sanoivat Barnabasta Zeukseksi ja Paavalia Hermeeksi, koska hän oli se, joka puhui.

Ja kaupungin edustalla olevan Zeuksen temppelin pappi toi härkiä ja seppelitä porttien eteen ja tahtoi väkijoukon kanssa uhrata.

56 Gerald May cited in Kim Boykin’s *Zen for Christians* (San Francisco, CA: Joesy-Bass, 2003), Foreword.

57 Charles H Simpkinson, “In the Spirit of the Early Christians” (Common Boundary magazine, Jan./Feb. 1992), p. 19

58 Morton Kelsey cited in Charles H. Simpkinson, “In the Spirit of the Early Christians,” op.cit.

59 Morton Kelsey, *New Age Spirituality* (Louisville, KY:Westminister John Knox Press, 1st edition, 1992, Edited by duncan S. Ferguson), pp. 56-58

60 Matthew Fox, *The Coming of the Cosmic Christ* (New York, NY: Harper Collins Publishers, 1980), p. 154

61 Ibid., p. 65

Mutta kun apostolit Barnabas ja Paavali sen kuulivat, repäisivät he vaatteensa ja juoksivat ulos kansanjoukkoon, huusivat ja sanoivat: ”Miehet, miksi te näin teette? Mekin olemme ihmisiä, yhtä vajavaisia kuin te, ja julistamme teille evankeliumia, että te kääntyisitte noista turhista jumalista elävään Jumalan puoleen, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja kaikki, mitä niissä on. Menneitten sukupolvien aikoina hän on sallinut kaikkien pakanain vaeltaa omia teitensä;

Paavali sanoi näin, koska hän tiesi, ettei nämä toiset jumalat olleet jumalia ollenkaan - vain Jeesus Kristus saa palvoa, vain Hän kuoli ihmiskunnan syntien puolesta. Tarpeetonta sanoa, että muut uskonnot eivät hyväksy tätä. Hindujen ja buddhalaisten karma ja islamin alistuminen ovat parhaimmillaankin vain turhia ja tyhjänpäiväisiä oma-voimaisia yrityksiä.

Mietiskelevää hengellisyyttä edustavassa kirjallisuudessa voidaan löytää monia lausuntoja jotka joko vähättelevät tai jopa paheksuvat Jeesuksen Kristuksen evankeliumin viestiä. Tässä on kaksi esimerkkiä:

”Valitettavasti vuosisatojen saatossa tämä [kristillisuus] on esitelty pelastuksen kielenä, aivan kuin se olisi jonkinlainen kauppa, sopimus Jumalan kanssa; oli jokin erottava tekijä Jumalan ja ihmisen välillä, jonkun täytyi hyvittää se - kaikki tämä. Voimme jättää tämän kaiken. Pelastuksen muuntuminen näyttää auttaneen toisia sukupolvia. Hyvä. Kaikki josta on apua on ok. Mutta kun se tulee tielle, niin kuin tänään, meidän tulisi jättää se.”⁶²

”Fundamentalistit jatkuvasti heiluttavat yhtä tai kahta kontekstista-pois-otettua jaetta edessämme, venyttäen niitä yli kaiken kelvollisen tulkinnan ja tarkoituksen. Esimerkiksi lainausta ”ei kukaan tule Isän tykö muutoin kuin minun kauttani.” (Joh 14:6) käytetään usein julistamaan, että vain kristityt voivat saavuttaa Jumalan - tai siten olla ”pelastettu.” Tämän me tiedämme *olevan hölynpölyä*. Kun Jumalainen Äiti kerää satonsa tulevina vuosikymmeninä, fundamentalismin akanat erotetaan uuden tietoisuuden hyvästä vehnästä ja jätetään tien oheen.” (kursivointi lisätty)⁶³

Uskontojen yhdistäjät katsovat suuresti halveksuen käsitettä, että Jumala on rajattu yhteen uskontoon. Lausunnon, joka hyvin kuvaa tätä inhoa, teki anglikaanipiispa. Hän sanoo:

”Ainoan oikean uskonnon ajatuksen ongelma on, että se esittelee meille jumalan, jolta meidät tulee pelastaa, eikä elävää Jumalaa, joka on maailman toivo. Poissulkeva jumala on kapea, jäykkä ja sokea. Tämä jumala ei kiinnitä huomiota ihmisten viattomuuteen ja henkilökohtaiseen pyhyyteen kristillisyyden ulkopuolella. Tämä jumala ei hy-

62 Robert Aitken & David Steindl Rast, *The Grond We Share* (Boston, MA: Shambhala Publications, Inc., 1994), p. 45

63 Frank X. Tuoti, *The Dawn of the Mystical Age* (New York, NY: Crossroad Publishing, 1997), p. 86

väksy toisten teiden suurten hengellisten opettajien rakkautta ja isällistä ylpeyttä, kuten Mooses, Siddartha [Buddha], Muhammed ja Gandhi -- Tämän kaltainen jumala *ei ole kunnian, kirkkouden, ylistyksen tai palveluksen arvoinen*. Tämä jumala ei tarjoa toivoa maailmalle, joka on syvästi jakautunut uskonnollisiin osiin ja huutaa rauhaa ja sovintoa.” (kursivointi lisätty)⁶⁴

Tässä vaiheessa meidän täytyy palata siihen, mitä apostoli Paavali sanoi:

1.Kor 10:21 *Ette voi juoda Herran maljasta ja riivaajien maljasta, ette voi olla osalliset Herran pöydästä ja riivaajien pöydästä. [eli pakanamystiikan]*

Mietiskelevä liike ei ole enää rajautunut roomalaiskato-liseen ja päälänjan protestanttiseen leiriin. Monet evankelikaaliset ja konservatiiviset kristityt ovat viattomasi halunneet löytää syvemmän yhteyden Jumalaan ja siten ryhtyneet tutkimaan ja syleilemään kuvaamieni henkilöiden hengellisyyttä. Tämä takaa-ajo peittää oudosti koko evankelikaalisen kristillisyyden kirjon karismaattisista baptisteihin. Vain hyvin tarkkanäköiset ja Raamattuun juurtuneet kristityt näyttävät havaitsevan mietiskelevä hengellisyys -liikkeen vaarat. Arvostelukyvyn puute tai harhaanjohtava Raamatun näkemys voivat avataovia tulla mietiskeleväksi evankelikaaliksi. Näiden evankelikaalisten määrä kasvaa koko ajan ja saattaisi yllätyä ketkä ovat mukana ajamassa nopeasti evankelikaalista kirkkoa kohti mystistä maailmankatsomusta.

2.Tim 3:16 *Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, on myös hyödyllinen opetuksesi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa.*

64 Michael Ingham, *Mansions of the Spirit* (Toronto, ON: Anglican Book Centre, 1997), p. 61